

Περιεχόμενα

Θεμελιώδη Οικονομικά σε Πλαίσιο	11
Πρόλογος	13
Ευχαριστίες	21
Σύνοψη μαθημάτων για διδάσκοντες	23

ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ

Το πλαίσιο της οικονομικής ανάλυσης

0 Οικονομική και ευημερία	29
1 Το πλαίσιο της οικονομικής δραστηριότητας	47
1. ΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ΕΚΚΙΝΗΣΗΣ ΜΑΣ	47
2. ΟΙ ΣΤΟΧΟΙ ΜΙΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ	48
2.1 Παραδοσιακοί οικονομικοί στόχοι	49
2.2 Πέρα από τους παραδοσιακούς στόχους	51
3. ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΚΑΘΟΡΙΖΟΥΝ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	55
3.1 Οι τέσσερις βασικές οικονομικές δραστηριότητες	55
3.2 Τα τρία βασικά οικονομικά ζητήματα	59
4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΣΜΑΤΑ	60
4.1 Η καμπύλη παραγωγικών δυνατοτήτων της κοινωνίας	60
4.2 Τα αντισταθμίματα με την πάροδο του χρόνου	63
2 Θεμέλια της οικονομικής ανάλυσης	69
1. ΤΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ	69
1.1 Εμπειρισμός	69
1.2 Ορθολογισμός	72
1.3 Θεωρία και αποδείξεις	73
2. ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ: ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΥΟ ΒΑΣΙΚΩΝ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΩΝ	74
2.1 Το βασικό νεοκλασικό υπόδειγμα	74
2.2 Το υπόδειγμα πλαισίου	76
3. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ	83
3.1 Η σημασία των αγορών	83
3.2 Οι θεσμικές απαιτήσεις των αγορών	84
3.3 Υποδομή για τη ροή αγαθών και πληροφοριών	87
3.4 Τύποι αγορών	88
3.5 Τα πλεονεκτήματα και οι περιορισμοί των αγορών	89
3.6 Αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της αγοράς	93

ΔΕΥΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

Μικροοικονομική ανάλυση: Κατανάλωση, παραγωγή και αγορές

3 Προσφορά και ζήτηση	99
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	99
2. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	100
2.1 Πίνακας προσφοράς και καμπύλη προσφοράς	101
2.2 Μεταβολές στην προσφορά	102

3. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ	105
3.1 Ο Πίνακας ζήτησης και η καμπύλη ζήτησης	105
3.2 Μεταβολές της ζήτησης	107
4. Η ΘΕΩΡΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	110
4.1 Πλεόνασμα, έλλειψη και ισορροπία	110
4.2 Δυνάμεις της αγοράς και άλλες παράμετροι	111
4.3 Μεταβολές στην προσφορά και στη ζήτηση	112
5. ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ	117
5.1 Η ελαστικότητα ζήτησης ως προς την τιμή	117
5.2 Μέτρηση της Ελαστικότητας	118
5.3 Ελαστικότητα και έσοδα	119
5.4 Ελαστικότητα προσφοράς ως προς την τιμή	120
5.5 Εισοδηματική ελαστικότητα ζήτησης	121
6. ΘΕΜΑΤΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΑΓΟΡΑΣ	122
6.1 Πραγματικές τιμές	122
6.2 Αγορές και ισονομία	123
6.3 Σπανιότητα και ανεπάρκεια	123
4 Κατανάλωση και λήψη αποφάσεων	129
1. ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	129
1.1 Κλασικές οικονομικές απόψεις για την ανθρώπινη φύση	129
1.2 Το νεοκλασικό υπόδειγμα	130
2. Η ΝΕΟΚΛΑΣΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	130
2.1 Κυριαρχία καταναλωτή	131
2.2 Η γραμμή του εισοδηματικού περιορισμού	131
2.3 Χρησιμότητα καταναλωτή	133
3. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ	135
3.1 Συμπεριφορική οικονομική και ορθολογισμός	136
3.2 Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ, ΤΩΝ ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΕΠΙΡΡΟΗΣ	137
3.3 Η συμπεριφορά των καταναλωτών στην οικονομική του πλαισίου	140
4. Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	142
4.1 Κοινωνικές συγκρίσεις	143
4.2 Διαφήμιση	144
4.3 Ιδιωτική και δημόσια κατανάλωση	145
4.4 Αφθονία και εθελοντική απλότητα	146
5. Η ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	147
5.1 Η σχέση μεταξύ κατανάλωσης και περιβάλλοντος	148
5.2 Πράσινο καταναλωτισμός	149
6. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ ΜΑΣ	150
6.1 Προβλέψιμος ορθολογισμός και παροτρύνσεις	150
6.2 Κατανάλωση και δημόσια πολιτική	152
5 Παραγωγή	159
1. ΜΙΑ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	159
1.1 Οι στόχοι της παραγωγής	159
1.2 Μια Οικονομική Προοπτική για την Παραγωγή	161
2. ΕΙΔΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	162
2.1 Σταθερό και μεταβλητό κόστος	162
2.2 Λογιστικό και οικονομικό κόστος	163
2.3 Ιδιωτικό και εξωτερικό κόστος	164
3. Η ΣΥΝΑΡΤΗΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	165
3.1 Σκέψεις σχετικά με τις εισροές και τις εκροές	165
3.2 Γραφική παράσταση συναρτήσεων παραγωγής	167
3.3 Η Παραγωγή στη βραχυχρόνια περίοδο	168
4. ΚΟΣΤΟΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	170
4.1 Κόστος παραγωγής στη βραχυχρόνια περίοδο	170
4.2 Το κόστος παραγωγής στη μακροχρόνια περίοδο	174
4.3 Επιλογή παραγωγικής διαδικασίας	176

6 Μορφές αγοράς.....	183
1. ΚΑΤΑΝΟΩΝΤΑΣ ΤΗ ΙΣΧΥ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΚΑΙ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ	183
1.1 Ο ανταγωνισμός και η ισχύς στην αγορά από την οπτική των επιχειρήσεων	183
1.2 Ο ανταγωνισμός και η ισχύς στην αγορά από την οπτική των καταναλωτών.....	184
1.3 Ο ανταγωνισμός και η ισχύς στην αγορά από την οπτική των πολιτών.....	184
1.4 Ο ανταγωνισμός και η ισχύς στην αγορά από την οπτική των οικονομολόγων	185
2. ΤΕΛΕΙΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	185
2.1 Οι συνθήκες του τέλειου ανταγωνισμού	185
2.2 Μεγιστοποίηση κέρδους στον τέλειο ανταγωνισμό	187
2.3 Ζημίες και έξοδος	191
3. ΚΑΘΑΡΟ ΜΟΝΟΠΩΛΙΟ: ΕΝΑΣ ΠΩΛΗΤΗΣ	193
3.1 Οι συνθήκες του μονοπωλίου	193
3.2 Παραδείγματα μονοπωλίου	195
3.3 Μεγιστοποίηση κέρδους στο μονοπώλιο	195
3.4 Μονοπώλιο και αναποτελεσματικότητα	197
4. ΜΟΝΟΠΩΛΙΑΚΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	201
4.1 Οι συνθήκες μονοπωλιακού ανταγωνισμού	202
4.2 Μεγιστοποίηση κέρδους στον μονοπωλιακό ανταγωνισμό.....	202
4.3 Μονοπωλιακός ανταγωνισμός και αποδοτικότητα στη μακροχρόνια περίοδο.....	203
5. ΟΛΙΓΟΠΩΛΙΟ	204
5.1 Δομή μιας ολιγοπωλιακής αγοράς	204
5.2 Το ολιγοπώλιο και η συμπεριφορά των επιχειρήσεων.....	204
5.3 Παραδείγματα ολιγοπωλίου	205
6. ΙΣΧΥΣ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ, ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΙΣΟΝΟΜΙΑ	206
6.1 Αναποτελεσματικότητες της αγοράς.....	207
6.2 Ισχύς στην αγορά και πολιτική	208
7 Αγορές εργασίας	215
1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	215
1.1 Η απόφαση της επιχείρησης να προσλάβει εργατικό δυναμικό	216
1.2 Η απόφαση του ατόμου για την προσφορά εργασίας	217
1.3 Η προσφορά εργασίας σε επίπεδο αγοράς	218
1.4 Αγοραίες καμπύλες ζήτησης εργασίας	220
1.5 Προσαρμογή της αγοράς	220
2. ΕΞΗΓΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΕΙΣ ΣΤΟΥΣ ΜΙΣΘΟΥΣ	222
2.1 Μισθολογικές διακυμάνσεις στο νεοκλασικό υπόδειγμα εργασίας	222
2.2 Κοινωνικές νόρμες, μισθολογικές ρυθμίσεις και διαπραγματευτική ισχύς	223
2.3 Μισθοί αποτελεσματικότητας και δυαδικές αγορές εργασίας	226
2.4 Διακρίσεις.....	228
3. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟΝ 21Ο ΑΙΩΝΑ	230
3.1 Ποσοστά συμμετοχής στο εργατικό δυναμικό	231
3.2 Ευελιξία στην αγορά εργασίας.....	233
3.3 Αγορές εργασίας και μετανάστευση	234
3.4 Συνεταιρισμοί	235
3.5 Ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής	236
3.6 Τεχνολογική πρόοδος, παραγωγικότητα, εργασία και ελεύθερος χρόνος	238
4. ΑΓΟΡΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΞΟΥΣΙΑ	240

ΤΡΙΤΟ ΜΕΡΟΣ

Μακροοικονομική θεωρία και πολιτική

8 Μακροοικονομική μέτρηση	247
1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΕΘΝΙΚΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ	247
2. ΤΟ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΓΧΩΡΙΟ ΠΡΟΪΟΝ.....	249
2.1 Προσδιορισμός του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.....	249
2.2 Μέτρηση Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος.....	250

2.3 Ονομαστικό και πραγματικό ακαθάριστο εγχώριο προϊόν	253
3. ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ: ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΕΓΧΩΡΙΟΥ ΠΡΟΪΟΝΤΟΣ, ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΕΡΓΙΑ	255
3.1 Μεγέθυνση Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος	255
3.2 Δείκτες τιμών και ρυθμοί πληθωρισμού	256
3.3 Μέτρηση της απασχόλησης και της ανεργίας.....	259
4. ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΥΗΜΕΡΙΑΣ	264
4.1 Γιατί το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν δεν αποτελεί μέτρο ευημερίας	264
4.2 Μια ευρύτερη θεώρηση των Λογαριασμών Εθνικού Εισοδήματος	267
9 Οικονομικές διακυμάνσεις και μακροοικονομική θεωρία	279
1. Ο ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΣ ΚΥΚΛΟΣ	279
1.1 Τυποποιημένα δεδομένα	280
1.2 Μια πιο προσεκτική ματιά στην ανεργία	281
1.3 Μια πιο προσεκτική ματιά στον πληθωρισμό	283
1.4 Ένας τυποποιημένος επιχειρηματικός κύκλος	285
2. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ	286
2.1 Απλούστευση των παραδοχών	286
2.2 Το κλασικό υπόδειγμα	287
3. Η ΜΕΓΑΛΗ ΥΦΕΣΗ ΚΑΙ Ο KEYNES	292
3.1 Η κεϋνσιανή θεωρία	293
3.2 Η επίμονη ανεργία και η κεϋνσιανή θεωρία της αγοράς εργασίας	296
3.3 Ο πολλαπλασιαστής.....	297
3.4 Συγκρίνοντας τις κλασικές και τις κεϋνσιανές απόψεις	299
4. ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ	300
4.1 Η κρίση της δεκαετίας του 1970 και η αποχώρηση από την κεϋνσιανή οικονομική	300
4.2 Η μακροοικονομική του 21ου αιώνα	301
10 Δημοσιονομική πολιτική	305
1. Ο ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ	305
1.1 Κατανοώντας τους φόρους.....	306
1.2 Ομοσπονδιακά έσοδα και έξοδα	310
2. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΦΟΡΩΝ	314
2.1 Μια μεταβολή των κρατικών δαπανών	314
2.2 Φόροι και μεταβιβαστικές πληρωμές.....	315
2.3 Η κυκλική ροή με κρατικές δαπάνες και φόρους.....	317
2.4 Επεκτατική και περιοριστική δημοσιονομική πολιτική.....	318
2.5 Αυτόματοι σταθεροποιητές και διακριτικής πολιτική	319
3. ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	322
3.1 Παραγκωνισμός και προσέλκυση.....	322
3.2 Διαφορετικά αποτελέσματα πολλαπλασιαστή	324
4. ΧΡΕΟΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΑ	325
4.1 Ελλείμματα και εθνικό χρέος	325
4.2 Δημόσιο χρέος: Πιθανά προβλήματα	327
4.3 Η συζήτηση για τον ισοσκελισμένο προϋπολογισμό	329
4.4 Προβλέψεις για το έλλειμμα και απαντήσεις πολιτικής	330
11 Χρήμα και νομισματική πολιτική	335
1. ΚΑΤΑΝΟΩΝΤΑΣ ΤΟ ΧΡΗΜΑ	335
1.1 Γιατί χρήμα;	335
1.2 Τι είναι το χρήμα;	337
1.3 Τύποι χρήματος	338
1.4 Μέτρα αποτίμησης χρήματος	340
2. ΤΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	341
2.1 Εμπορικές τράπεζες.....	342
2.2 Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ	343
3. ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΥΝ ΧΡΗΜΑ ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ	344
3.1 Εμπορικές τράπεζες και δημιουργία χρήματος	344
3.2 Πώς η Fed δημιουργεί χρήμα	345

3.3 Άλλα εργαλεία νομισματικής πολιτικής	347
4. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ, ΤΩΝ ΕΠΙΤΟΚΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ	348
4.1 Το επιτόκιο των ομοσπονδιακών κεφαλαίων και άλλα επιτόκια	349
4.2 Επιτόκια και επενδύσεις.....	350
4.3 Νομισματική πολιτική και συναθροιστική ζήτηση	352
4.4 Η παγίδα ρευστότητας και ο επιμερισμός πίστωσης	353
5. ΘΕΩΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΙΤΙΚΗ.....	355
5.1 Η ποσοτική εξίσωση	355
5.2 Ανταγωνιστικές θεωρίες	356
5.3 Επιπτώσεις στην πολιτική	358
12 Συναθροιστική προσφορά, συναθροιστική ζήτηση και πληθωρισμός: Ένας συνδυασμός όλων	363
1. ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗ ΖΗΤΗΣΗ ΚΑΙ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	363
1.1 Η καμπύλη συναθροιστικής ζήτησης	363
1.2 Μετατοπίσεις της καμπύλης συναθροιστικής ζήτησης: Δαπάνες και φορολογία	364
1.3 Μεταβολές της καμπύλης συναθροιστικής ζήτησης: Νομισματική πολιτική	365
2. ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΔΥΝΑΜΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΜΠΥΛΗ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ	366
2.1 Η καμπύλη συναθροιστικής προσφοράς	366
2.2 Μεταβολές της καμπύλης συναθροιστικής προσφοράς: Πληθωριστικές προσδοκίες	368
2.3 Μετατοπίσεις της καμπύλης συναθροιστικής προσφοράς: Διαταραχές προσφοράς	370
3. Η ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΟΥ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΟΣ ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ/ΣΥΝΑΘΡΟΙΣΤΙΚΗΣ ΖΗΤΗΣΗΣ	371
3.1 Μια οικονομία σε ύφεση	371
3.2 Μια υπερθερμασμένη οικονομία	374
3.3 Στασιμοπληθωρισμός	376
3.4 Μια σκληρή γραμμή κατά του πληθωρισμού.....	377
3.5 Τεχνολογία και παγκοσμιοποίηση	378
4. ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΘΕΩΡΙΕΣ	381
4.1 Κλασική μακροοικονομική	381
4.2 Κεϋνσιανή μακροοικονομική	382

ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕΡΟΣ

Παγκόσμια Οικονομία, Ανάπτυξη και Βιωσιμότητα

13 Χρηματοοικονομική αστάθεια και οικονομική ανισότητα	391
1. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ 2007-2008	391
1.1 Είσοδος στην κρίση	391
1.2 Κατάρρευση της στεγαστικής φούσκας και επιπτώσεις της κρίσης.....	394
1.3 Πολιτικές για την ανάκαμψη	397
2. ΚΑΤΑΝΟΩΝΤΑΣ ΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΑΣΤΑΘΕΙΑ	401
2.1 Το χρηματοπιστωτικό σύστημα	401
2.2 Απορρύθμιση και χρηματιστικοποίηση.....	402
2.3 Θεωρίες χρηματοπιστωτικής αστάθειας.....	405
3. Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΙΑΣ ΑΝΙΣΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ	407
3.1 Τάσεις στην ανισότητα	408
3.2 Αιτίες της αυξανόμενης ανισότητας	410
3.3 Συνέπειες της ανισότητας	415
4. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ	416
14 Η παγκόσμια οικονομία και πολιτική	423
1. ΕΜΠΟΡΙΟ, ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΟΤΗΤΑ	423
2. ΚΕΡΔΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	424
2.1 Θεωρία συγκριτικού πλεονεκτήματος	424
2.2 Εξίσωση τιμών συντελεστών παραγωγής	428
2.3 Άλλα οφέλη του ελεύθερου εμπορίου.....	429
3. ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ	430
3.1 Ευπάθεια και εγκλωβισμός	430

3.2 Διαφορές ισχύος.....	431
3.3 Εμπόριο και περιβάλλον.....	431
3.4 Ανισότητα και άλλες κοινωνικές επιπτώσεις του εμπορίου	432
4. ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	434
4.1 Πρότυπα εμπορίου	434
4.2 Εθνικές εμπορικές πολιτικές	435
4.3 Διεθνείς εμπορικές συμφωνίες	438
5. ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ	440
5.1 Το εμπορικό ισοζύγιο: Συμπληρώνοντας τη μακροοικονομική εικόνα	440
5.2 Διεθνής χρηματοοικονομική	442
5.3 Το ισοζύγιο πληρωμών	447
15 Πώς μεγεθύνονται και αναπτύσσονται οι οικονομίες	455
1. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.....	455
1.1 Η συμβατική θεωρία της οικονομικής ανάπτυξης	456
1.2 Εμπειρίες οικονομικής ανάπτυξης σε όλο τον κόσμο	457
1.3 Ορισμός της φτώχειας	459
2. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΣΗΜΕΡΑ	462
2.1 Πρώιμες εμπειρίες και θεωρίες ανάπτυξης.....	463
2.2 Το δεύτερο κύμα της αναπτυξιακής θεωρίας.....	465
3. ΑΝΑΘΕΩΡΩΝΤΑΣ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ 21Ο ΑΙΩΝΑ	468
4. ΑΝΙΣΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	475
4.1 Διεθνή δεδομένα για την ανισότητα	475
4.2 Ανισότητα και υπόθεση Kuznets	476
4.3 Ανισότητα και οικονομική ευημερία.....	477
5. ΠΡΟΣΦΑΤΕΣ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ.....	478
6. ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΩΝ.....	480
16 Οικονομική του περιβάλλοντος	485
1. ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΖΗΤΗΜΑΤΩΝ	485
1.1 Παγκόσμιος πληθυσμός	486
1.2 Μη ανανεώσιμοι πόροι	488
1.3 Ανανεώσιμοι όροι	488
1.4 Ρύπανση και απόβλητα	489
1.5 Κλιματική αλλαγή: Επιστήμη και επιπτώσεις	490
2. ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΤΗΤΕΣ	492
2.1 Αρνητικές εξωτερικότητες	492
2.2 Θετικές εξωτερικότητες	495
3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΟΡΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΑΓΑΘΩΝ	497
3.1 Ορισμός κοινών πόρων ιδιοκτησίας και δημόσιων αγαθών	497
3.2 Διαχείριση πόρων κοινής ιδιοκτησίας	497
3.3 Διαχείριση δημόσιων αγαθών	500
4. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΜΕΓΕΘΥΝΣΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	501
4.1 Η υπόθεση της περιβαλλοντικής καμπύλης Kuznets	502
4.2 Η προστασία του περιβάλλοντος	504
4.3 Οικονομικές προοπτικές για τη μετάβαση σε μια βιώσιμη οικονομία	505
5. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΒΙΩΣΙΜΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	508
5.1 Ορισμός της βιωσιμότητας	508
5.2 Πράσινοι φόροι και μεταρρύθμιση επιδοτήσεων	509
5.3 Πράσινες μακροοικονομικές πολιτικές	511
6. ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗ	513
6.1 Οικονομική ανάλυση της αλλαγής του κλίματος.....	513
6.2 Πολιτική για την αλλαγή του κλίματος	515
7. ΤΕΛΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ	519
Γλωσσάρι.....	523